

Windmolens renderen voor

(door Martin Steenbeeke) 'Leef van de wind' adviseert de Raedthuys Groep aan potentiële investeerders. Het Enschedese bedrijf doet zelf niet anders want het oprichten, exploiteren, verzekeren en verkopen van windmolenparken gaat het bedrijf goed af. Rendementen van 144 % op investeringen in een windmolen worden helaas niet meer behaald, maar een kleine 20 % is nog altijd mogelijk. Sinds 1997 heeft Raedthuys in Nederland vijftien verschillende windenergieprojecten gerealiseerd met in totaal 64 windturbines. Maar hoewel de overheid groene energie propageert, stopt de aanleg van nieuwe windmolenparken, onder meer door het toenemende maatschappelijk verzet.

Alfons Wispels, directeur van Raedthuys: "Het heeft mij altijd verbaasd dat mensen hun centjes staken in bijvoorbeeld teakplantages aan de andere kant van de wereld."

Raedthuys en investeerders

Hij verkocht ooit verzekeringen, en dus is een grapje snel gemaakt: 'Van de ene windhandel naar de andere'. Alfons Wispels, directeur en enig aandeelhouder van de Raedthuys Groep, kan er wel om lachen, maar logisch is de overstap van de assurantiebranche naar de windmolenmarkt niet. Tot 1995 had Wispels een eigen assurantie-kantoor, maar het verkopen van verzekeringen maakte de ondernemer in hem niet gelukkig. "In de assurantiebranche staat 80 % van de omzet vast." In 1995 richtte hij Groenraedt op, ontwikkelaar van windenergieprojecten en nu een van de dochterondernemingen van de Raedthuys Groep. Wispels zag vlak over de grens bij Ahaus windmolens staan en combineerde dat met de behoefte die er bij relaties bestond aan rendabele investeringen. "Het heeft mij altijd verbaasd dat mensen hun centjes staken in bijvoorbeeld teakplantages aan de andere kant van de wereld." Dichter bij huis, zo concludeerde Wispels na enig marktonderzoek, was er op het gebied van windenergie een evenzeer lucratieve markt weggelegd. "Mijn accountant zei dat het niets was, dus heb ik maar besloten het te doen."

Windturbines

In 1997 realiseerde hij zijn eerste project met één windmolen, in Zeewolde. Hij verkocht de molen voor 1.6 miljoen gulden aan 25 investeerders die één of meerdere participaties van 25.000 gulden namen. "Geloof het of niet, maar ze kregen door het fiscale regime 42.000 gulden terug." Er volgden veertien andere projecten, met in totaal 63 windturbines. Het totaalbedrag dat Raedthuys van investeerders in beheer heeft gekregen, bedraagt ruim 132.000.000 euro.

Raedthuys (25 werknemers, omzet 2004 zestig miljoen euro) richt zich op verschillende activiteiten in de keten van windenergie. Dochter Groenraedt is actief als projectontwikkelaar en zoekt locaties waar windmolens gebouwd kunnen worden. Twee juristen zijn continu bezig om het vergunningenbeleid van de overheid uit te pluizen, op zoek naar geschikte locaties om te bouwen. De molens komen overigens uit Denemarken en Duitsland en worden daarna in het Nederlandse landschap geplaatst en aangesloten op het elektriciteitsnet. Vijftien van de door Raedthuys geplaatste windmolens worden door het bedrijf zelf geëxploiteerd. De stroom wordt aangeboden en verhandeld via de APX, de energiebeurs. Het is belangrijk voor het bedrijf dat de markt voor groene stroom is vrijgegeven,

zegt Wispels, zodat zijn bedrijf niet is overgeleverd aan de macht van de energiebedrijven.

Een ander zusterbedrijf zoekt particulieren die willen investeren in de projecten. Na maximaal vijf jaar koopt Groenraedt de molen terug, voor 30 % van de nieuwwaarde, om het exemplaar zelf te exploiteren. "Er is een heleboel geld in de markt," zegt Wispels. Raedthuys heeft op één van haar projecten al eens een rendement van 144 % behaald, maar de voorziene rendementen zijn inmiddels gedaald tot een kleine 20 %. Het aantrekkelijke voor investeerders is dat zij deelnemen via een maatschap. Hierdoor kunnen ze hun investering tegen een tarief van 52 % aftrekken van de inkomstenbelasting, veel hoger dan een bedrijf voor de vennootschapsbelasting kan aftrekken.

Concurrent

De goede naam van Raedthuys stond vorig jaar ter discussie. Concurrent Evelop beschuldigde dochterbedrijf Groenraedt van belastingmisbruik. Groenraedt zou teveel subsidie hebben opgestreken door de eigen windmolens voor veel meer geld dan ze waren ingekocht te verkopen aan de door Raedthuys opgerichte maatschap. Hierdoor werd de investering, en daarmee de fiscale investeringsaftrek, 'kunstmatig' opgehoogd. De kritiek, ondersteund door PvdA-kamerlid Samson, werd breed uitgemeten in Nova en het Financieel Dagblad. Groenraedt/Raedthuys verdedigde het beleid door te wijzen op de hoge ontwikkelingskosten, ook van projecten die niet van de grond komen, en de instemming van het ministerie van Financiën en de belastingdienst met de financieringsstructuur. De rechtbank stelde Groenraedt in het gelijk. Wispels noemt Evelop een "gefrustreerde concurrent met één windmolen." De schade is achteraf meegevallen. "Twee maanden later hadden we een groot project in recordtempo verkocht, dat was een hele opluchting."

Co2

Nederland telt nu zo'n 1.600 windmolens, maar die nemen niet meer dan enkele procenten van de totale Nederlandse elektriciteitsvoorziening voor hun rekening. Ter vergelijking: in een land als Denemarken draagt windenergie voor 22 % bij. Uitbreiding van het aantal windmolens is noodzakelijk om de uitstoot van Co2 terug te dringen. Het streven is om in 2010 via windmolens op land 1500 megawatt energie op te wekken, goed voor de stroomvoorziening van ruim

één miljoen huishoudens. Windmolenparken op zee moeten in 2020 6.000 megawatt opleveren. In Nederland zijn vele nieuwe parken in ontwikkeling, met 1 tot 10 molens per locatie. Maar de aanleg stopt. Mede door het maatschappelijke verzet halen veel provincies niet de doelstelling om meer windmolens te plaatsen. Windenergie heeft dan wel de naam schoon en groen te zijn, maar veel bewoners van het platteland zitten er niet op te wachten. In Dalfsen en Dedemsvaart bijvoorbeeld wordt momenteel fel verzet gevoerd tegen de komst van windmolens. De reden: de grote wieken worden als onesthetisch beschouwd in het polderlandschap.

Nimby

Raedthuys heeft momenteel 53 projecten in ontwikkeling, waar doorgaans zo'n 15 % doorgang van vindt. Maar dit jaar wordt er niet één project opgeleverd. Directeur Wispels stelt dat er sprake is van 'Nimby-gedrag'. "98 % is voor duurzame energie, maar als het erop aan komt willen ze liever niet tegen een windmolen aankijken. Op sommige plekken in Nederland is wildgroei ontstaan. Er staan, zonder enige samenhang, solitaire windmolens op terreinen van met name agrariërs die in windenergie een goede aanvulling van hun dalende inkomens zagen. Het is de schuld van de gemeenten en provincies, die in dat opzicht geen gelijk beleid hebben gevoerd," zegt Wispels. "Vergunningverlening voor windmolenparken is een moeilijke zaak." Niet alleen bij gemeenten, ook aangaande het fiscale regime betreffende windenergie ontdekt Wispels weinig consistentie in het beleid van de overheid. "Alle stimuleringsmaatregelen die er vandaag zijn, zijn morgen weg, of komen dan weer terug," schertst Wispels. "In de afgelopen tien jaar is de overheid de minst betrouwbare partner in deze business gebleken." Raedthuys heeft speciaal voor de belangenbehartiging een Raad van Advies geformeerd met daarin onder meer oud-parlementair journalist Hans Prakke en voormalig kamerlid De Graaf. Hun lobbywerk is hard nodig, zo bleek onlangs toen de Tweede Kamer de bouw van windmolenparken in de Noordzee wilde afblazen, maar hier tot opluchting van minister Brinkhorst op terug kwam. Belangrijk, want de toekomst van de windmolens ligt op zee, denkt Wispels. "Ik voorspel dat over 15 tot 20 jaar op land vrijwel geen windmolens meer staan." ■